

Capitulos della Concordia firmada en las Villas de
Buxiana y Nules sobre el Gobierno de las Aguas.
En el año 1662.

1
Ellement a los remonciacion quela Vila de
Nules ha de fer entre Capitulos infrascriptos
Es el tal pactat dos avençat y Concordat en
tre las ditas parts que la Vila de Buxiana
vehins; habitadores y terratenients de aquella
presents y esdevinidos hajende cenix y lin
guen perpetuament dats dies y dotze nits
de l'anda pexa regar les terres de son ter
me vios propios y lo que se parega sen de per
denia alguna della Vila de Nules pexa la
cequia major dita Subirana dels partiders
Jusa y Subira en avall y de la mateixa ma
nera finida la l'anda de Buxiana haja
de cenix la Vila de Nules pexa ses obs rec
y vios propios y ses dies y ses nits de l'anda
pexa els pnts. y esdevinidos perpetuament
pex dita cequia en la forma de sus dita
y finida esta torne a entrar en l'anda
la Vila de Buxiana altre dotze dies y dotze
nits y acabati estos comence pex altre ses
dies y ses nits la l'anda de Nules y aixi con
secutivament se obrexe perpetuament
podix pretendre una ni altra Vila vehins
habitadores ni terratenients de aquelles y
terrenes pnts. y esdevinidos ni algun
algu de l'anda ni d'intermedios.

2
Es el tal pactat dos avençat y Concordat
entre las ditas parts que per que en
dita Concordia es pacta que les ditas

pronouen. Lo sonals ala herxa de Carbona
y lo mateix se diuidi en la Sentencia arbitral
y en la dita Sentencia de desiet de Julio de
1656 y en lo Capítol 7 de dita Real provisió de
24 de octubre 1657, se diuidi lo mateix adent
que estinguis la Cequia plena en dit pucto
y ab el provisió de 15 de Nohembre 1657 se de
clara que ala Vila de Nules si toca donax ho
mens perxa cancar los valls y xolls de la dita
Cequia Major perxa que tinguen la Cequia pe
ra son xech y principi de sa Banda ala herxa
de Carbona y perxa evitar los Inconuenients
que poden succedir = Es estat pactat que la Vila
de Buxiana disponga lo xech en la forma
que ben mit liera com los dultims regants
en la sua Banda sien los que reguen per los
Valls del Pont de Carbona y lo Vll de la curia
de la dita Cequia en la forma que comença
la sua Banda =

3
Item per quant en dita Concordia es Capítol que
lo Vll de la Vila de Buxiana estigues sempre
com de Nules y en la dita Sentencia arbitral
es diuidi queis xidias dit Vll y en la dita
Sentencia queis xidias dit Vll son palm y en
dit pucte arbitral y lo mateix en dita Vll pro
visió de 24 de octubre 1657. Dexco es estat con
cordat dos avengut y concordat entre los dits
partes que lo dit Vll de la dita Vila de Buxiana
se lliga sempre com de Nules y que
entots les bandes de Buxiana y Nules y que
se faga de conservar a d'apures de dita Vila de

A

Buxiana en la forma que esta hui que es
Tenint un palm y un dit pucte en xco =
Item per quant en dita Concordia es Capítol
que los altars del terme de Buxiana es
regaren en Banda de Nules lo que fins hui
se ha fet y enditas Sentencias arbitral real
Sentencia y provisió no se ha mudat cosa al
guna. Dexco es estat pactat dos avengut y con
cordat per y entre los dits parts que de hui
en avant es reguen perpetuament dits altars
en Banda de Nules los quals son entre lo Vll
de Nabona y Vll de Morato los herxes de Moren
de Nabona y Vll de Morato los herxes de Moren
Jelip Granell que son de Margaria 110 canes
Vint y nou pams per caseria cana de ampla
ria Cinquanta sis canes que afronten de un
costat ab Carni de Matana de altre costat ab
lo Vll de Morato apart damunt en la Banda
y apart davall ab herxes de dit Granell mar
ge en mig. Entre lo Vll de Morato y lo Vll de
Novellat los herxes de Dr. Juan Molis que
contenen ensi de amplaria 36 canes que
afrontan de un costat ab dit Vll del Novellat
apart damunt ab la Banda apart davall ab
herxes de dit Molis y ab herxes de Juan Granell
regadora en mig entre lo Vll del Novellat
y lo Vll del Lucus, los herxes de Vicent Rode
guixa que contenen ensi de amplaria 60 ca
nes que afronta ab dit Vll del Novellat de un
costat ab el d'altre en la Banda de Nules mes
puga fex parada con la Cequia con foras de
sa. No obstant fins hui y que perxa reguen
dits altars se hagen de manar llicencia ab l'altre
de Buxiana y que reguen un regant ni puga

6.

segua a l'el. com se ha costumad =
 Item perquant en dita Concordia es Capítula
 que quitancaria lo l'rud o caixers maliciu
 sament peraque vaja la l'igua deves Nules
 entanda de Buxiana pague 25 ll y lo maliciu
 lo que entanda de Nules cancaia l'rud o l'rud
 casa pague la mateixa pena, Pero es estat des
 avengut l'arrogit y concordat per y entre nos
 altres d'ites parts que au se obren en lo que
 cancaion. Los Partidors Jura, o Subira en qual
 revol. l'anda =

7.

Item perquant en dita Concordia es Capítula
 que los de la Vila de Nules no loquen en lo l'rud
 sens l'licencia del Ceguiu de Buxiana, o dels
 Juxats de aquella pena de 10 ll. En dita l'licencia
 es d'icidit que sia permes als l'andars
 de la Vila de Nules passar fins al l'riu de Millans
 y agouien la l'igua en los dies de la sua l'anda
 sens tocar la l'igua sino requirix al Balie
 per que done los ordens necessaris. En dita l'licencia
 proximo de 24 de octubre 1657 se declara lo ma
 teix ab que dels partidors Jura y Subira deves
 lo l'riu no puguon tocar la l'igua com se ha
 dit y ab l'licencia proximo de 9 de Agost del any 1661 es
 declara que los d'ites l'andars exceptades les oracions
 en que les Almonaxas l'liguen l'entes per que
 segan la l'igua y llansan la inna de aquil
 la pea causa de aringudes de l'igua. En los di
 as y l'impidix que per elles no son vaja la
 l'igua al l'riu ab que dins quatre hores després
 que hajan l'andat les Almonaxas y remediad

lo dany l'inguen obligad de donar avis al Balie
 de Buxiana. Los p'ncipales de 10 ll. o son l'licencia
 legat de lo l'rudan l'el y del estat en qual l'rud
 l'axan y que per la facultat que se l' dona aca
 ni per ningun temps no puga la Vila de Nules
 pretendre l'aver adquirid d'el algun ni p'che
 minencia. En dita l'igua contra la dita Vila
 de Buxiana y quaquella l'axan l'otes les
 p'heminencias e d'ites salvas a Nules entote
 per tot, Pero es estat pactat des avengut l'ar
 rogit y concordat per y entre nos altres y si di
 des parts que a ninguna persona de Nules
 l'itador ni l'axament tant en l'anda de Nu
 les com de Buxiana no l'ia permes el pas
 sar dels partidors Jura y Subira fins lo l'rud
 vora l'igua sots pena de d'ites 10 ll. excepte que
 entanda de Nules l'andament passat de d'ites
 partidors fins lo l'rud y si lo quon la l'igua
 o l'igua l'encorquen en pena de 10 ll. exceptat
 encas que las Almonaxas l'liguen l'entes de la
 l'igua l'peada en lo qual cas se puguon l'axan
 en dita l'anda de Nules y l'liguen obligats
 dins quatre hores adonar avis al Balie de Bux
 xiana, y son l'licencia y no fentho encorquen
 en pena de 10 ll. y en qual vol altre cas hajan
 de acudir adit Balie, o son l'licencia adona
 raho del dany sens remediaro ni tocar dita l'igua
 ni l'igua sots dita pena de 10 ll. Excepte lo que
 expresa en lo capítol l'ant y que per l'axan es
 Almonaxas en d'ites l'andament no puguon
 pretendre d'aver algun en dita l'igua, o l'axament
 ni l'axament =

Item Es estat pactat dos transigit y concordat per
y entre nos altres les dites parts quels bandes
dela Vila de Nules y Cegua de la Vila de Buu-
xiana per hont se perda el figua en la Cagua
Caru en sa tanda puixen evitaxlo dany que
xant lo caix ab brota xames, o taulas per aque-
no es perda el figua y pugam posar pedrus
y terra pera que es vident La brota donant
avis dins quatre hons al Batle per aquet ion-
ne fer major reparo no fara =

10

Item que si duxant qualre vol dels bandes dela
Vila de Buxiana, o Nules per xaho de xubira
compiment de cruza qualse vulla debites Viles
desa de tenir algu o alguns dies dela tanda
queli toara fuida la obra o cruza seli re-
fara los dias que dixa de tenir lo que finta
se ha obrerat y esta endit concordia

131

Item Es estat pactat entre les dites parts que
la Administracio y Jurisdiccio de dita Cagua
quede en el dit Batle que hui es y en lo es de
venidors en dit ofi lo qual haja de donar
les bandes adites Viles al qual hajin de dem-
parar aquells =

1A

Item Es estat pactat entre dites parts quilo dit
Batle en caide compiment de aruts o enquil-
lat de Cagua los aja de fer adesperes del y dot
Vily

2A5

Item Es estat pactat entre les parts que per quant
en dita Pl. promiso de 24 de octubre 1654 se pro-
vehi que casuana de dites Viles de Buxiana nay pu-
les haja de nommar un Vihdon y regonesseny

dean dita Cagua lra ben Cuxada los quals
Juzen en poder del Batle de Buxiana de
fer de y salment son ofi. Per se ha con-
cordat quedit Viles tingun la referida obligacio
y ho obraven cada un any y que a no se enas
vete dela Cruza que se ha de fer cada any =

Item per quant en dita Pl. Sentencias y provisiones
se ha declarat quilo Batle de Buxiana tinga
perpetuament lo govian dela dita Cagua de
mint aquells la Clau dela Canta dela Plut en
son poder la qual haja de entregax al Cagua
de Buxiana y al tander dela Vila de Nules
En los dias de sa tanda respectiu quant say
demaranax y dit Batle arbitrara ser ne
cessari Juxta Deu y la Conuincia y quedit
Batle encas de Malaltia, o altre hui impedi-
ment haja de nommar persona en son ofi
que cuide de dita Cagua la haja de nommar
queno sia sospitosa. aler part y despus de nome-
nada y ans que expirina no fara saber al dit
la de Nules pera que pugax dir sospites si estin
dra. Per se Es estat pactat y concordat per y en-
tre nos altres dites parts que no se entenga ho-
per renunciat per la dita Vila de Nules dita
provisio en respect de la nommar de la ma-
jona sospitosa.

